

Effekthöjning i vattenkraften

- Röster om drivkrafter och hinder

Sammanställning för NEPP
Peter Blomqvist & Ebba Löfblad, Profu

Effekthöjning i vattenkraften – Drivkrafter

- Om vi får mer variabel energi, som är konsekvensen av vår samhällsomställning, då måste vattenkraften finnas
 - Kommer bli avgörande för att balansera vindkraften
- Effekthöjning i vattenkraften handlar egentligen om att försöka nå ökad flexibilitet
 - Inte fråga om att maximera effekt, utan att möta effektbehov på någon tidsskala
- Hög prisvariation ger incitament – eventuellt långt dit
- Systemnyttan! – det handlar om hela älvsträckor och inte enskilda vattenkraftverk

Effekthöjning i vattenkraften – Hinder

- Energikommissionen har inte förstått helheten – viktigt att se hela systemet
 - Idag finns en stor diskrepans mellan politiker och tillsynsmyndigheter
- Vattenförvaltningen som den ser ut idag stoppar utvecklingen av vattenkraften – omtag behövs!
 - Varje gång något ska bytas/underhållas undersöks systemfrågorna, men oftast söks inte något tillstånd då det tar väldigt lång tid
 - Förändring av domar kan ge stor potential, men kan ta flera år att ändra
- Fysiska hinder, måste optimera hela älvsträckor inom ramar
 - Ta hänsyn till samhällsskador, problematik i tätbebyggda områden

Effekthöjning i vattenkraften – Vägen framåt

- Statens engagemang fokuseras på att ge långsiktigt vettiga förutsättningar
 - Vattendomar med hänsyn till hela älvsträckning
 - Tydliga riktlinjer för hur nätbolag ska ge access till nätet, inklusive system för hur man tar bör ta betalt eller ge ersättning
- Tekniken finns för att utveckla vattenkraften, men "plattformen" där man agerar måste fås i ordning
 - Miljöaspekter och kommunikation (ta hänsyn och föra dialog med närboende)
 - Öppen dialog tidigt är viktigt, tex att involvera nätbolag i ett tidigt skede

Miljöbalkens syfte är att främja en hållbar utveckling

**I Miljöbalken finns inbyggt en hänsyn till *både*
verksamhetsutövare och samhällsintressen**

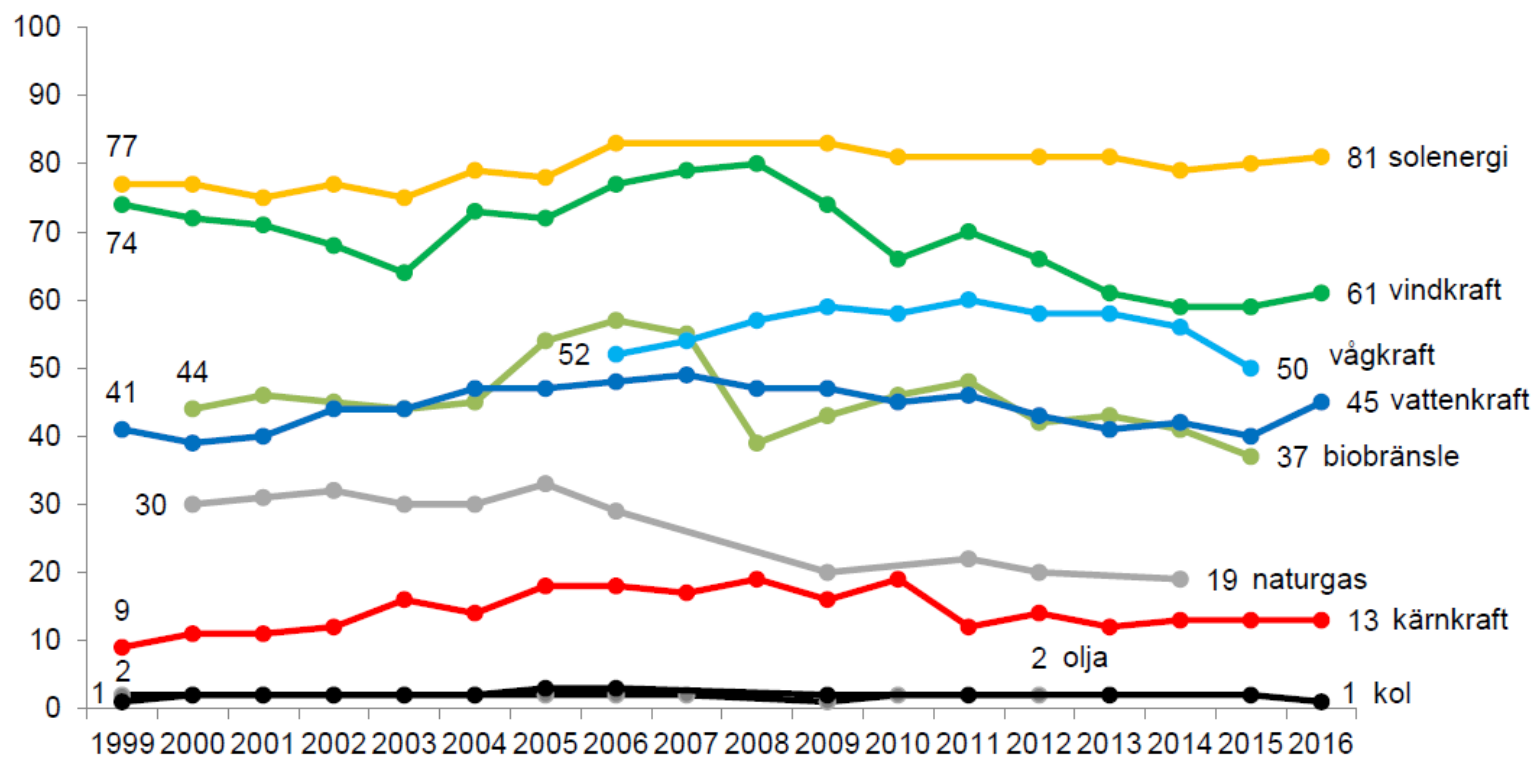

Miljöprövningar - möjligheter

- ***Politisk vilja*** att ***skydda den storskaliga vattenkraften***
- ***Mark- och miljödomstolen*** beslutar i slutänden, inte tillsynsmyndigheter
- ***Allmänhetens*** syn på vattenkraften och satsningar på detta energislag

Figur 1 Andel som vill satsa mer på olika energikällor 1999 - 2016 (procent)

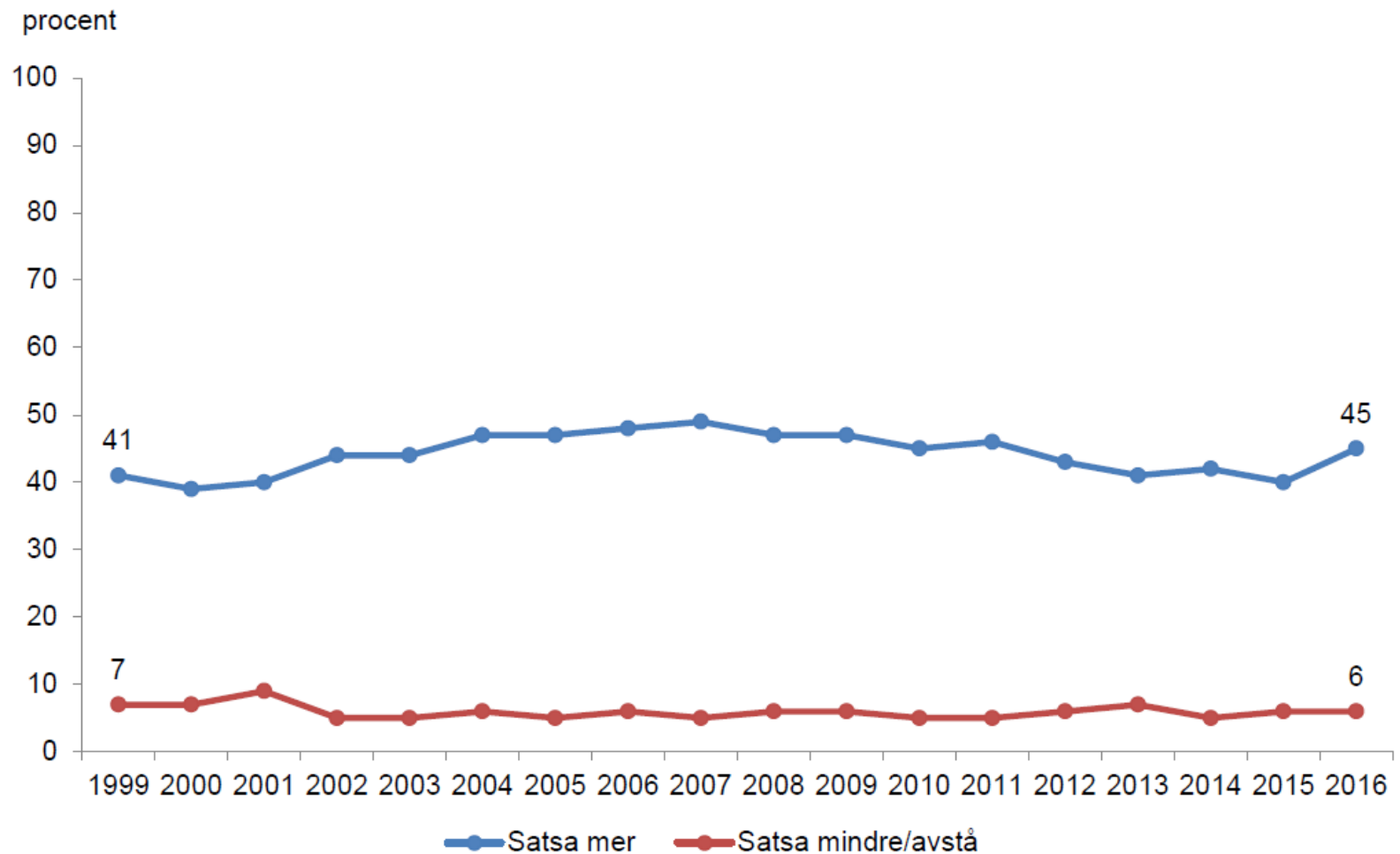
fråga: "Hur mycket bör vi i Sverige satsa på /...energislager.../ under de närmaste 5 - 10 åren?"

Kommentar: Procenten har beräknats bland svarspersoner som besvarat frågan om respektive energislager. Alla energislager har inte ingått i SOM-studierna varje år. Svarsalternativen var "satsa mer än idag", "satsa ungefär som idag", "satsa mindre än idag", "helt avstå från energikällan" och "ingen åsikt". I figuren redovisas andelen svarspersoner som vill satsa mer på respektive energikälla. När det gäller biobränslen och naturgas var resultaten 29 respektive 21 procent i 1999 års SOM-undersökningen. De förhållandevis låga siffrorna redovisas inte i figur 1 eftersom vi misstänker att de är orsakade av kontextuella effekter i frågeformuläret.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1999-2016

Figur 2 Andel som vill satsa mer respektive andel som vill satsa mindre eller avstå (procent)

Miljöprövningar - utmaningar

- ***Långa handläggningstider***
- ***Kompetens- och resursbrist*** hos tillsynsmyndigheter
- ***Förståelsen*** för industrin och dess förutsättningar har generellt minskat hos tillsynsmyndigheter
- ***Vattenförvaltningen inkl. icke-försämringskravet*** för vattenrecipienter (Weser-domen)